a Licet. nõ obſtantib⁹ expectationib⁹ bñficio
rũ pmutatio fieri põt. Nota q̄ q̄ expectat p̄
mã vacantẽ. primã ↄſeq̄ debet. fallit hic ꝛ i ca
ſib⁹ q̄s dixi. s. d̄ pben. q᷑ ſepe. ꝛ d̄ ↄceſ. pbẽ. ſi ſoli
b ¶ Dioceſi. nõ excludit. imo includit ciuitatẽ. ad idem
lxiij. di. ſcõꝝ. s. e.
li. de te. oꝛ. cũ nul
lus. i. rñ. d̄ of. oꝛ.
cũ eps. ad h. ff. de
ſer. expoꝛ. pacto.
cui ñ ob. d̄ ſcrip.
rodulph⁹. q᷑ ire
ſcript ad lites lo
quit q̄ ſunt dio
ſa. ꝛ includat eti
am eccleſia cathe
dralis. ad h. s. de
p̄. ſi. clerici. ñ ob.
s. de pben. cũ uis. i.
q᷑ ibi eſt ambitõ
c ¶ Aucte. ap. idẽ
puto ꝛ multo foꝛ

Licet[a] i tua dioceſi[b] ali
qui aucte[c] ap̄lica bñfi
cia ꝓximo[d] vacatura
expectẽt: illos tñ q̄ ſcđm formã
iur[e] ſua bñficia[f] in eadeꝫ dio
ceſi ad tuã collatiõeꝫ[g] ſpectan
tia pmutare volẽtes libere[h] ac
ſine fraude[i] i mãib' tuis ipſa
reſignãt[k]: nolum⁹ occaſiõe p̄
miſſa eq̄tatẽ p̄ferẽtes i hac p
te rigoꝛi[l] circa faciendã pmu
tationẽ bñficioꝝ h⁹i. q̄ al's mi
nime[m] reſignaſſent: vllatẽn⁹
impediri. ¶ Bonifacius. viij.

ti⁹ ſi expectat aucte reſuatiõis legatoꝝ vel ſceptiõis. ca.
d ¶ Proximo. idẽ ꝛ multo foꝛti⁹ puto. ſi expectaret quã
duceret acceptandã. nã plus afficit prebẽda p iſtã gra
tiam q̄ꝫ p illam. vt dixi. s. de ↄceſ. pben. ſi ſoli ad ſi.
e ¶ Iuris. s. e. queſitum.
f ¶ Bñficia. hic large intellige. vt minoꝛa ꝛ maioꝛa bñ
ficia dignitates ꝛ p̄bendas ẽt ↄprebendat. i. q. iij. ſi quis
daꝛ. s. de ↄceſ. prebẽ. c. ij. s. de v̄. ſig. tua. qd̄ optime eti
am probat. j. de regu. iur. c. i. vbi dixi de hoc.
g ¶ Collationẽ. Quid ſi nõ ſpectãt ad collationeꝫ ſꝫ ad
ↄfirmatiõeꝫ tm̃. itẽ q̄d ſi ptinẽt ad collatiõeꝫ ſui ꝛ alte
ri⁹ vel ſint illa in diuerſ dioceſib⁹. In his q̄ſtionib⁹ p̄mo
videt q̄ nõ hẽat locũ hec decre. rõ q᷑ p pmutatiõeꝫ ñ poſ
ſum⁹ negare. q̄n vacẽt bñficia. deberent ḡ expectãti pri
mã vacaturã de rigoꝛe ꝛ ↄ̄itate iuris. ſed hec eq̄tas ſcri
pta vult q̄ nõ debeant. Eſt ḡ tenẽda regula niſi in ea pte
q̄ viciata repit. C. de ap. pcipim⁹. ꝛ ſic nõ vr̃ a lr̃a recedẽ
dũ. ꝛ niſi caſus mutet. regula nõ viciet. ad h faciat. s. d̄
preben. cũ in illis. vbi aliud ẽ dicere ad collatõnẽ. aliud
ad ↄfirmationẽ. ad idẽ. e. c. in fi. ꝛ. e. ti. c. vlti. vbi aliud ẽ
dicere ad collationẽ tuã aliud tuã ꝛ alterius Satis põt
dici ↄ̄triũ ꝛ de h dictũ fuit. q᷑ ſic fuit queſitũ. vñ p illa
v̄ba poti⁹ factũ videt narrari q̄ꝫ iuris diuerſitas poni in
prima igit q̄õne impedit expectãs. ſed ad h vt teneat p
mutatio. erit neceſſe q̄ interueniat illoꝝ ↄſenſus q̄ hñt
eligere. ad h de of. archid. ad h in fi. In ſecũdo caſu fiat
in manib⁹ vtriuſq̄ꝫ libera reſignatio. vel quilibet in ma
nib⁹ ſui epi. vel alter alteri ↄmittet qd̄ meli⁹ vr̃. ad hoc
de ſen. ex. cũ illoꝝ. nec video quare aliud in caſib⁹ iſtis q̄ꝫ
in expreſſo. Inſpiciam⁹ ḡ ſolũ an licite fiat pmutatio.
vt per expectationes non impediat. hoc dicat decre. ad h
faciat finis huius capituli.
h ¶ Libẽ. vt ſimonia vitet. de pac. cum pridem.
i ¶ Fraude. pone in terminis per decre. s. e. li. de renun. c.
q̄. ſ. cum permutat beneficium. qd̄ ſperabat in proximo
vacaturꝫ. vt precludat via expectanti.
k ¶ Reſignãt. ꝛ ſi reſignata ↄferant alijs q̄ꝫ pmutare vo
lentib⁹ non valet collatio. vt in cle. e. ti. c. vno.
l ¶ Rigoꝛi. ſic. C. de iudi. placuit. C. de furt. et ſer. coꝛ. l. ſi
quis ſeruo. de hoc. s. de tranſac. c. vl.
m ¶ Minime. iſtud facit p eo qd̄. s. e. dixi. nã inſpicit pa
pa q̄ nil deperit expectãti. q᷑ al's non reſignaſſet.
n Si pr̃. tracta fuit hec decre. de eſtua. Inno. iiij.
q̄ incipit. Ioannes frãgipani. ꝛ foꝛte nimis
fuit deciſa. ꝛ ſic pone caſuꝫ Ioannes fran. ha
beat vxoꝛẽ noĩe ſaracenã ꝛ ex ea filiũ ꝛ filiã ipuberes pe
trũ ꝛ philippã. in extremis poſitus ↄdidit teſtamentũ.
ꝛ filiã ſibi heredẽ inſtituit in certa pecunie q̄ntitate. filiũ
v̄o in ceteris bonis ſuis. ꝛ vxoꝛi vſufructũ quoꝛundam
bonoꝝ ſuoꝝ ſub certo tenoꝛe reliq̄t ꝛ adiecit. vt ſi dece
deret filia ſine liberis moꝛeret filio ſuo. ꝛ ſi filiu ſine libe
ris decederet. mo
reret filie. ſi autẽ
vterq̄ꝫ ſine liberis
decederet. paupes
heredes inſtituit.
ꝛ executoꝛes teſta
mento reliquit.
Moꝛtu⁹ eſt ioan
nes ip̄e teſtatoꝛ.
demũ moꝛtu⁹ eſt
petr⁹ fili⁹ ſu⁹ ad
huc ipubes et de
mũ filia ẽt ipubes
ipſa. ſ. m̃re ſupſti
te. ↄ̄ quã agebãt
executoꝛes. et ab
illa dñã vel ei⁹ p

De teſtamentis et vltimis voluntatibus.

Si pr̃[n] filiũ ꝛ filiam
hñs ipuberes[o] ꝛ vx
oꝛẽ[p]: filia in re cer
ta[q] filiũ v̄o i ceteꝛ
bõis ſuis vl'eꝫ heredẽ iſtituit[r]
ꝛ vxoꝛi aliq̄ i ſuo teſtamẽto le

curatoꝛe petebãt corã papa bõa q̄ fuerãt teſtatoꝛis ꝛ ſi
mile ſub q̄b⁹ ꝛ bõa filij cõprehendebãt. dicebant ꝓcur.
dñe q̄ ſubſtõ facta de filia ad filiã. ꝛ de filio ad paupes
fuerat fideicõmiſſaria. vñ in ſubſtõne filie ad filiũ d̄be
bat deducere tertiã iure nature debitã filio. ꝛ q̄rtã trebel
lianicã. Itẽ in ſubſtitutõe paupꝝ ad filiam ꝓ reſiduo
noĩe filie eaſdẽ tertiã ꝛ q̄rtã hẽbat. ꝓ pte v̄o executoꝝ
allegabat q̄ ſubſtitutõ fuerat directa ꝛ pupillaris. ꝛ cõ
ueniebat talis ſubſtitutõ pſonis ꝛ v̄bis. vñ non hẽbat
locũ q̄rtaꝝ deductio. Itẽ q̄ pr̃ in teſtamẽto qd̄ faciebat
ipuberi filio m̃reꝫ poꝛtione iure nature d̄bita priuare po
terat. lꝫ fili⁹ id ſuo teſtamẽto facere nõ poſſet Per has vl
timas allegatiões ꝓnũciauit papa bona illa d̄ferri pau
perib⁹ abſq̄ꝫ aliq̄ deductione tertie vel q̄rte partis. h di
cit. vñ ſic ſumma. In fideicõmiſſarijs ſubſtitutionib⁹
locũ hꝫ q̄rtaꝝ deductio. in directis nõ. ꝛ ſubſtitutiones
interptari debem⁹ directas. dũmõ ↄueniãt v̄bis ꝛ pſo
nis iſtitut.
o ¶ Impuberes. ſ. filiã minoꝛẽ. xij. an.
filiũ minoꝛẽ. xiiij. an. ff. d̄. v̄. ſig. pupill⁹. C. q̄n tu. vl' cu.
eſſe deſit. l. indecoꝛam. ꝛ inſti q̄ mo. ſi. tu. in pri. lꝫ quo
ad matrimoniũ nõ inſpiciam⁹ ſolũ ãnos. ſꝫ etatẽ q̄ pu
beſcere poſſit. qd̄ dic vt. s. d̄ deſpõ. impu. puberes.
p ¶ Vxoꝛẽ. puberẽ intelligas ꝛ matrem ipſoꝝ filioꝝ
al's dubitatio non proceſſiſſet ꝛ hoc patet in fine.
q ¶ Certa re. inſtituit qd̄ eſt. j. qd̄ ſi nõ feciſſet egiſſet fi
lia de inofficioſo. nũc aũt nõ poſſet agere niſi ad ſuple
mentũ. ſi aliq̄d deeſſet poꝛtioni iure nature debite. C. d̄
inof. teſta. l. omnimõ. ꝛ. l. ſe. ꝛ. l. q̄m nouella. ꝛ. l. ſi q̄n. et
de hoc. s. e. rainuci⁹. in prin. Scire debes q̄ in certa re iſti
tutus habetur loco legatarij. ita q̄ creditoꝛibus non te
netur. C. de here. inſti. l. quotiens. ꝛ hoc cum eſt ali⁹ vni
uerſaliter inſtitutus. ſi enim nullus alius inſtitutus eſt
in totũ ſuccedit heres. ff. de here. inſti. l. i. §. ſi ex fundo. ꝛ. l.
ſi itaq̄ꝫ quis heres. ff. de here. inſti l. i. §. ſi ex fundo. et. l. ſi
itaq̄ꝫ quis heres. Si autẽ plures inſtituti ſunt in certis
rebus. ꝛ nullus alius vniuerſaliter. pro virilibus erunt
heredes. niſi in caſu vbi duo ſunt inſtituti cõiunctim et
alter diuiſim. ff. de here. inſti. ſi alterius. et. l. ſe.
r ¶ Inſtituit. nũq̄d q̄ ad filiã ſufficeret legaſſe. de h fue
rũt opiniões tacte. s. e. rainuci⁹. in prin. Et dicit q̄dã q̄
tuti⁹ eſt q̄ neceſſaria ſit inſtitutio. in auc. vt cũ de ap. co
gno. §. aliud quoq̄ꝫ. ꝛ. §. hec aũt. colla. viij. ꝛ. C. de inoffi.
teſta. auc. nõ liceat. dicẽtes. l. C. de inof. teſta. l. oĩmõ. et
l. cũ querit auc. nouiſſima p auc. illã poſterioꝛẽ eẽ cõre
ctas. alij ↄ̄ p p̄dictas. l. ꝛ p decre. rainucius. vbi nihil d̄r
q̄ altero dicta fuerit inſtituta. Azo deffinit an teſtatoꝛ

voluerit ſolēniter teſtari. vt q2 vocauit teſtes. vij. ſigna
cula ꝛ ſubſcriptiōes rogauit. ꝛ tūc ē neceſſe ꝙ i aliq̄ iſti
tuat. vt in auc. vt cū d̄ ap. cogno. col. viij. aut n̄ ſolēnit.
ſꝫ nūcupatie. ꝛ tūc ſufficit q̄cuq3 reliquat titulo vt i anti
q̄s. l. vn̄ dicūt aliq̄. ꝙ ſi reliquat i teſtamēto. neceſſe ē iuſ
iſtitutōis reliq̄. ſi
in codicill'. ſuffic
q̄cuq3 reliq̄t titu
lo ꝛ de h̄ nō. C. de i
of. teſt. auc. nouiſ
ſima. Alij dn̄t ꝙ
ſc̄m canōes ſuffic
q̄cuq3 reliq̄t titulo
vt i dec. rainūcius
ſecus ſc̄m. l. ꝛ h̄ ibi

gauit^a adijciens. vt ſi decedēt
filia ſine libis eidē ^b filio. et ſi
ipe abſq3 libis ^c obiret fili^d. pre
fate filie ^e moreret. xp̄i paupe
res iſtituēdo heredeſ. ſi vtrq3
ſine libis mori ptigeret filio
teſtatoř mortuo ^f ac d̄ide filio
ſubſeq̄nt' ꝛ filia ſupſtite mr̄e d̄
fūct3 an̄ tp̄a pubtat3 abſq3 de
ductione ^g trebelianice ^h ſiue

ꝫ ho. vt tal' pniti oſa ſubtilitas euitet. Alij diſtiguūt. ꝙ
aut teſtator int' filios tm̄ teſtat'. aut iter extneos ꝛ filios
ſil' mixtos. In p2io caſu ſuffic q̄cuq3 reliq̄t titulo. vt in
antiq̄s. l. q2 ꝛ int' ipos ipfecta ſimplex ꝛ plana volūtas
ſuffic. dūmō d̄ ipa appereat. C. e. ti hac ꝯſultiſſima. §. ex
ipfecto. ꝛ. C. fa. her. l. ſi. ꝛ auc. ibi ſignata. In ſcd̄o caſu. ſ.
cū extneos iſtituat n̄ ſuffic q̄cuq3 reliq̄re titulo niſi fiat iſ
ſtitutio. ꝛ ſic itelligit' auc. vt cū d̄ ap. cogno. Sꝫ vt. ſ. dixi
pmū tuti^9. ꝛ iō tenēdū vr̄ de pe. di. vij. null^9. ꝛ v̄bū illud
relinq̄t i dec. rainuti^9 n̄ vr̄ poni ꝓprie. vt p3 ēt ex iſtituti
one adiecte idem in decr. rainaldus.

a ¶ Legauit. de facto. vt dixi in caſu. legauerat vſufructū
q̄rundā bonoꝝ. ꝛ altero ſolū ſupſtite ex filijs augebat in
teſtamēto legatū. ꝛ nemie ſupſtite adhuc augebat'. ꝛ ex
hoc ēt vt p3 i integra allegabat' p pauperes. ꝙ patebat. ꝙ
intentio teſtatoris fuerit vxori filiā anteferre.

b ¶ Eidē3 filio. moreret' qđ eſt. j. Sꝫ d̄ iſta filia nec exhe
redata erat nec iſtituta. q2 i certa re vt. ſ. dictū ē. ḡ nec ei
pupillariter pt̄ ſubſtitui. vt iſtit. de pupil. ſubſti. §. n̄ ſolū
ff. de vulg. ſubſti. l. ſꝫ ſi plures. So. ſꝫ hec pupilla n̄ fuerit
iſtituta heres i pmo gradu. tn̄ fuit iſtituta i ſcd̄o. ſ. poſt
mortē filij. ꝛ ſic ei pupillariter ſubſtitui potuit. l' dic ꝙ ſi
ex liberis vn^9 ē ex certa re. alter vniuerſal'r iſtitut^9. vterq3
ē heres. ſꝫ alt' n̄ teneat' ad credita l' legata. ꝛ ſic itelligat'
hoc. ꝛ. ſ. e. rainuti^9. ſec^9 ſi n̄ ex liberis. q2 tūc iſtitut^9 i certa
re habebit' loco legatarij. vt. ſ. dixi. ꝛ. C. de hē. iſti. l. q̄tiēs
vl' h̄ n̄ q̄rit' an tenuerit ſubſtitutio de filia ad filiū. ſꝫ ecō
uerſo. q2 de facto prius deceſſit filius

c ¶ Libis. ſuffic vn^9. ff. de v̄. ſi. l. n̄ ē ſine libis. C. de ꝯdi. iſ.
l. i. ꝛ ſup hoc vide quod no. de ꝓba. in p̄ſentia in. i. glo.

d ¶ Filie moreret'. i. ad opus filie. q̄ſi di. ꝙ hēditas filij
directe ꝛ imediate ad filiā puemat. ꝛ ecōtra. ſi v̄o i ſuc
ceſſione mater eēt media iā nō filie. ſꝫ p2io mr̄i morere
tur. ſic allegabatur pro parte pauperum.

e ¶ Paupes. ſꝫ certa pſona heres iſtitui dēat ꝛ nomē ſpe
cificari. tn̄ paupeꝝ iſtitutio v3. ꝛ de paupib9 loci ꝓprij do
micilij ſenſiſſe itelligit'. vbi fomētū viuēs ꝯſolatōes ꝛ ſ
uitia a multis recipit. C. de epiſ. ꝛ cle. ſiquis ad declinan
dā. ꝛ. l. nulli licere. de hoc dic. vt. ſ. e. ti. cū tibi.

f ¶ Mortuo. executorib^9 relictis qui petebāt bona teſta
toris poſtmodū ab vxore. vt dixi in caſu.

g ¶ Abſq3 deductōe. hic decidit q̄ōe3. Dicebat aūt mat'
ꝙ hēbat tertiā ꝛ q̄rtā in bonis teſtatoris ex pſona filij. ꝛ
ſic ſola dimidia reſtituēda fuerat filie. Itē i alia dimi
dia hēbat ēt tertiā ꝛ q̄rtā ex pſona filie. ꝛ ſic dimidiā et
ſic facta ꝯputatōe videbat' ſc̄m eā reſtitutio faciēda pau
perib^9 ſolū i trib^9 vncijs ei^9 ptī. i q̄ fuerat fili^9 iſtitutus
ꝛ in dimidia ei^9 ptī. i q̄ fuerat iſtituta filia. ꝛ ꝓbabat hoc
ex eo. q2 dicebat ꝙ ſubſtitutio de filia ad filiū ꝛ de paupi
bus ad illā erat fideicōmiſſaria. ꝛ h̄ ꝓbabat tali mō. Di
recta ſubſtitutio fit p hec verba. ei hēs eſto. l' ille ei ſit he
res. idirecta p v̄ba. rogo volo l' mādo vt reſtituas ꝛc̄. ſꝫ
p iſta v̄ba alteri moreret' n̄ pōt dici directa ꝛ pupillar3

ubſtitutō. imo vr̄ itellect^9 fuiſſe. ꝙ mr̄ filio ab iteſtato
ſuccedēt ꝛ ab iteſtato hēditatem reſtitueret ſubſtituto.
Itē dicēdo ſine liberis. apparebat teſtatorē puberi ſub
ſtituere voluiſſe. vn̄ fideicōmiſſarie n̄ pupillares i'tellig
debeant ſubſtitōes. ꝛ de filijs ad iuicē. ꝛ de paupibus ad
eoſ. Rn̄debat' pro
parte executoꝝ et
paupeꝝ. qđ. ſ. dixi
i glo. de facto ꝛ gl.
i. ꝛ qđ. j. ſeq̄t'. Ad
clariorē aūt intel
lectū nota. ꝙ ſub
ſtitutō3 alia dire
cta alia indirecta
ſiue obliqua. Di
rectarū alia vulgaris alia pupillaris alia exēplaris alia
breuiloqua de q̄ pone exēplū. ff. de vulg. ſubſti. l. iā hoc iuſ
f. cū teſtator dic duos ipuberes filios mihi heredes iſti
tuo. ꝛ eos iuicē ſubſtituo. hn̄t. n. hec breuia v̄ba i pſona
cuiuſq3 duas ſubſtitutōes vulgarē ꝛ pupillarē. alia cō
pendioſa. de his pſeq̄re. vt no. ſ. e. rainuci^9. circa pn̄. Sꝫ
ad vltimā ꝛ ad ꝓpoſitū veniam^9. Cōpēdioſa q̄ fit i his
v̄bis. q̄ncūq3 fili^9 meus deceſſerit vel ſine liberis deceſſe
rit. filia ſit hēs. hoc ſi fiat a milite ſiue fiat puberi ſiue pu
pillo iure directo. valet q̄ncūq3 decedat iſtitutus ſicut v̄
ba ſonant. ff. de mi. teſ. l. infraudē. §. miles. ꝛ. l. miles ita
heredē. §. i. C. de teſta. mi. l. i teſtamēto. hoc ver̄ niſi miles
hāc ſubſtitutō3 filio fecerit. cui^9 mr̄ ē i medio q̄ caſu va
lebit iure fideicōmiſſi. ſi iā fcūs pubes fili^9 decedat. C. de
ipu. ꝛ al'. ſubſti. l. pcib9. Si aūt paganus eā p ſupiora fe
cerit v̄ba. ꝛ pupillus ille iſtitut^9 in pupillari etate deceſ
ſerit iure directo admitti' ſubſtituta. vbi aūt iā pubes
fact^9 morit' ſubſtitutio oīo extiguit'. ꝛ venientes ab iteſ
ſtato ſuccedūt i totū. ff. de vul. ſubſti. l. his v̄bis. ꝛ. l. i pu
pillari ꝛ. l. cēturio. Si aūt teſtator ſic dixiſſet. q̄ncūq3 de
ceſſerit fili^9. l' ſine libis d̄ceſſerit. filiā ſubſtituo. l' volo ꝙ
ei filia ſuccedat. tūc ſꝫ directe n̄ valeat. v3 tn̄ idirecte iuſ
fideicōmiſſi. ff. ad trebel. ſceuola. ꝛ. l. heredib9. C. de iſti. et
ſub. general'r. §. vl. h̄ viſo ſatiſ p3. ꝙ hec ſubſtitutio. q̄ for
te cōpēdioſa dici pt̄. admittit ſubſtitutos iure directo.
erḡ iſtituti deceſſerūt i pupillari etate. ſi p^9 pubertatē de
ceſſiſſent. tunc potuiſſent locū hr̄e matris allegatōnes.

h ¶ Trebellianice. ergo q2 ſubſtituti veniūt iure directo
non fideicōmiſſario. non h3 locū deductio trebelliane.
argue per contrarium ꝙ ſi locus eſſet fideicommiſſarie
ſubſtitutioni. bene detraheretur trebellianica. licet eſſent
pauperes ſubſtituti. licet ergo ceſſet falcidia in his que
legantur pauperibus vel ad pias cauſas. C. de epiſ. ꝛ cle.
ſiquis ad declinandam. ꝛ. C. ad. l. fal. auc. ſimiliter. ſecus
videtur in trebellianica per hanc litteram. ad hoc. ff. ad. l.
fal. l. i. §. ad municipium. ſi enim conditor legis in tre
belliana id voluiſſet. ſic expſiſſit de falcidia. ita de trebelli
anica expſiſſet. de deci. ad audientiam. ad h̄. j. de puil'. ſi
papa. qđ nō ē ſanctoꝝ patrū decreto ꝛc̄. d̄ tranſla. c. ij. ff.
de publi. l. de pcio. In ꝯtrariū vr̄ i auc. de ec. ti. §. ſi aūt heres
ibi oī falcidia vacāte. col. ix. Sꝫ dixit Azo in ſū. de here. ꝛ
fal. ꝙ trebelliana continet' ſub nomine falcidie. ergo nec
trebelliana detrahi poterit. nam nil excipit q̄ oia dicit. de
ma. ꝛ obe. ſolite. ꝛ ſatiſ videtur terminari p dictum. §. ſi
coniugatur cum. §. ſiquis in noīe. vbi dicit hēditatē vel
legatū. nec occurrit inter iſta rō diuerſitatis. vn̄ idē ius
cēſebit'. ſ. de trāſla. c. ij. ſ. de reſcrip. inter ceteras. ff. de legi.
non pn̄t. ad hoc facit quod no. ala. her. ꝛ alij. ſ. de ſepul. c.
ij. vbi no. de relicto pauperibus non detrahi canonicam
pro prima parte que placet facit. q2 legittima p paupeꝝ
inſtitutionem filij non puantur. nā qui vult exheredato
filio eccleſiam heredē facere alium querat q̄3 auguſtinū
ꝛ deo ꝓpicio neminem inueniet. xvij. q. vlti. c. vl. ꝛ ſic etiā

ptis iure nature ꝺbite[a] faciē/da ipſis paupibꝫ bona oīa ꝺefe/runt. Premiſſe nāqꝫ ſubſtitutiōes facte ꝺe filio ad filiā et e ꝯ[b]: ⁊ ꝺe illa ad paupes ꝺirecte ꝺebēt itelligi pupillares[c] cū i ſubſtitutōibꝫ ſp ſit iterp̄tatio faciēda[d]: ꝺūmō ſic in caſu ꝓpoſito eaꝝ verb[e] ⁊ pſonis[f] cō ueniat iſtitutis vt ſubſtitutō ꝺirecta intelligat̄ poti⁹ q̄ꝫ ob/liq̄[g]: q̄ꝫq̄ꝫ ꝺirecta iterdū[h] ad fi ꝺeicōmiſſū ex cā trahat̄. ¶ Lꝫ[i] autē fili⁹ teſtam̄to ſuo m̄rē portiōe iure nature ꝺbita pri uare nō poſſit[k]: p̄t tñ in teſta/mēto qꝺ filio impuberi facit pōt[l]. nā teſtamentū hmōi pu pillare p̄num vel p̄ni ps po tius eſt cenſendū[m]. ¶ Idem

Religioſus[n] executor ab aliq̄[o] i ſua voluntate vltia ꝺeputat⁹ ñ pōt cū velle vel nolle nō hēat[p] hⁱ officiū[q] ſuſcipe vel exeq̄: niſi a ſupiore ſuo petita ſup h̄ licen tia ⁊ obtēta[r]. ¶ Sane[s] pluri/bꝫ a teſtatore ſimplr̄[t] executo ribꝫ ꝺeputat̄: vno eoꝝ mor tuo[u] vel i remotꝭ[x] agente: aut id exeq̄ forte nolēte: ne volun tatē teſtatoꝝ ipediri vel nimi um ꝺifferri ꝯtingat[y]: poterit ali⁹: niſi teſtator aliud exp̄ſſe/rit[z]: officiū executōis iniūcte libere adīplere[a]. ¶ Bonifaci⁹ octauus.

De ſepulturis

nota. accur. i. l. ſi q̄s ad ꝺeclinandā. Itē i ipſa. l. ſi q̄s ad ꝺeclinandā. nō erat q̄s inſtitut⁹ q̄ trebellianicā ꝺetrahē poſſet. nec ē p oīa eadē rō in vtraqꝫ. q: ſi rogat⁹ reſtitue/re ñ ꝺetrahit trebellianicā in vanū fuit heres. Lꝫ ſi teſta tor fec multa legata. ⁊ inter alia q̄dā ad pias cās. et ſi ñ ꝺetrahat ꝺ legatꝭ ad pias. ꝺetrahit ꝺe alijs. ⁊ ſic non erit heres i vanū.
a ¶ Debite ꝺ hiis q̄rꝭ ꝺic vt no. s. e. rainunti⁹ in glo. no. q quartarū
b ¶ Econtra. ſ. ꝺe filia ad filium
c ¶ Pupillares. q̄ exp̄ſſe fit p h̄ ver/ba. ſi fili⁹ me⁹ ꝺe/ceſſerit. j. īpa pub tatꝭ filia ſit heres. inſti. ꝺe pupillis. ſub. i. Añ. et expi/rat ſtati cū aꝺ pu bertatē ꝑuenerit. vt ibi. Fuit aūt i/uēta hec ſubſtitu tio. q: cū multū proſit heredē hr̄e ⁊ pupillus teſtari ñ poſſit. vtile fuit pupillis modū i teruenire. ne ꝺecederēt inteſtati. vt in pre. l. inſti. ꝺe pu/pill. ſub. in p̄n. Idē ꝺicim⁹ ꝺ exēplari. lꝫ exēplaris ꝺiffe rat a pupillari in hoc. q: in ea neceſſe ē certas perſonas ſubſtitui. C. ꝺe ipu. ⁊ ali. ſubſti. l. hūanitatꝭ.
d ¶ Facienda. vide qꝺ eſt infra vt ſubſtitutio ⁊c. poſtea videas ꝺummodo ⁊c.
e ¶ Verb. ꝺixit teſtator. ſi ſine liberis ꝺecedat alteri mo riat̄. ſed iſtud ꝟbū ſine liberꝭ certū ē q nō ꝺeſignat cer/tā etatē. nā ⁊ añ pubertatē ⁊ poſt filius ⁊ filia ſine liberis mori p̄nt. g̊ pꝫ q ſubſtitutioni pupillari bñ cōueniunt ꝟba. imo magis pupillari. cū tūc liberos hr̄e nō poſſit. et vide q exp̄ſſa vulgaris hꝫ tacitā pupillarē. ꝺummō ꝑ/ſonis ꝯueniat. ff. ꝺ vul. ſubſti. l. iiij. multo poti⁹ ꝟba q̄ ſapiūt pupillarē. vt hic. ad pupillarē ſunt referēda. ⁊ ſic reprobat̄ qꝺ no accur. C. ꝺ ipu. ⁊ ali. ſub. l. p̄cib⁹ i gl. pe.
f ¶ Perſonis. quia vterqꝫ ipubes erat. et añ pubertatis tempora ꝺeceſſit. vt. s. vidiſti.
g ¶ Obliqua. ſ. indirecta vel fideicommiſſaria.
h ¶ Interdū. vt. ff. ad trebel. l. ſceuola. ff. ꝺe vul. ſub. l. cē turio. §. ꝟbis. C. ꝺe impu. ⁊ ali. ſub. l. precibus.
i ¶ Lꝫ aūt. Rñdet obiectōni q̄ fieri poſſet ex eo q fili⁹ ñ pōt m̄rem p̄uare ꝺebita portione. ergo portio illa matri ꝺebetur non ſubſtituto.
k ¶ Poſſit. L. ad tertul. l. m̄ri. ſed illud locū hꝫ vbi fili⁹ teſtat̄. vel ꝺecedit ab inteſtato. hic iſtis filijs ñ ſuccede/bāt paupes ex teſtam̄to ſuo. ſed poti⁹ ex p̄no. vt ſequit̄.
l ¶ Poteſt. eſt expreſſum. ff. ꝺe inof. teſta. l. papinianus §. i. vbi ꝺicit̄ q mater non impugnat teſtamentum qꝺ pater filio fecit querela inofficioſi
m ¶ Cenſendū. vt in p̄. l. ⁊ inſti. ꝺ pu. ſub. §. liberis. ff. ꝺe vul. ⁊ pub. ſubſti. l. q̄ plures libros. in fi.
n Religioſus. emanauit ad ꝺeclaratōēꝫ ꝺecre. s. e. tua. ⁊ coꝝ que plene. no. guil. i ſpe. ꝺ inſtru. edi §. nunc vero. ꝟ. ſepe etiam queritur.
n ¶ Religioſus. intelligaꝫ indiſtincte ſiue ſit monach⁹ vel regularis canōic⁹ mendicans vel non. ⁊ ꝺe clauſtra/libus intelligo in quib⁹ ſequens tō locū hꝫ. Sed q̄d ꝺe minore. xxv. an. vel ꝺe muliere. nunq̄d p̄nt ꝺeputari exe cutores. ⁊ q: maior. xvij. annis. pōt ꝓcurare negocia. s. e. li. ꝺ procu. q̄ generaliter i fi. vꝫ q poſſit eē executor. Cō tra. q: nō hꝫ ꝑſonā ſtādi in iudicio. C. ꝺ procu. exigendi ad h̄. s. ꝺ etate ⁊ q̄li. c. inde coꝝ. C. ꝺ legi. tu. l. vlt. Idem ꝺe femia. ff. ꝺ pro cu. l. neqꝫ femina C. e. l. alienā. ff. ꝺ reg. iurꝭ. l. ij. iij. q. vij. §. tria. Quic/q̄d ſit ꝺ iure. con ſuetudo optia in terpres legū hꝫ q tales exeq̄ poſſunt ad h̄ facit hec ꝺe/cre. io. an.
o ¶ Aliquo cleri/co vel laico.
p ¶ Nō hēbat. s. ꝺ elec. ꝯtūdaꝫ ex c. ſi religioſus. xij q. i. nō ꝺicatꝭ. j. ti. proxi. c. vlti.
q ¶ Offm̄. hodie rōēꝫ huius officij ordinari⁹ loci ex git a religioſ etiā exēptis. ⁊ ſi circa id ꝺelinq̄rint il/los punit. vt in cle. e. ti. religioſus
r ¶ Obtēta. g̊ tunc pōt miſericordie. n. eſt tale officium lxxxvi. ꝺi. nō ſatis. ſed videbat̄ ꝯ. ꝑ. c. xvi. q. i. monachi ꝺ poſtula. c. i. vbi ꝺr̄ ꝺuo req̄ri. ſ. q expoſcat vtilitas mo naſterij ⁊ q abbas imꝑet. p iſta pte faciebat ꝺecre. tua s. e. ti. ⁊ extrauagans. Io. frangipani. ꝺe qua fuit tracta prox. ꝺecre. vbi quidam frater predicator. fuit executor hoc expeditum eſt.
s ¶ Sane. hic tractabat idē guil. i. e. §. ꝟ. lꝫ ſi alꝭ cū. ꝟ. ſe.
t ¶ Simpliciter. ſine clā. vt ipſi vel eorum alter vel q ſi non omnes alꝭ non eſſet queſtio.
u ¶ Mortuo. Nota ex lr̄a q mortuo executore ei⁹ offi ciū nō tranſit in heredē. vꝫ enim induſtria ⁊ amicitia e/ius electa. ad h̄. s. ꝺ offi. ꝺele. c. vlti. ff. p ſocio. l. actione. §. morte. ff. mā. l. mandatū. in fi. q̄daꝫ ꝺicebāt tale offm̄ tranſire in heredē executoris p. l. ff. ꝺ ali. ⁊ ci. le. l. cū vir. ⁊. l. a filio. in p̄n. ⁊. l. alimēta in p̄n. Alij ꝺiſtinguebant. an res eſſet integra vel nō ſic. s. ꝺe elec. in cauſis. C. mā. l. mandatū. Qꝺ aūt ꝺixi ñ trāſire in heredeꝫ. veꝝ ē niſi teſtator exp̄ſſerit. ſic ⁊ ꝺe ꝯpromiſſo ꝺicim⁹. s. ꝺe arbi. c. vlti. quid aūt tunc fiet. ꝺixi. j. in glo. vt quia.
x ¶ In remotis. Si ergo nō multū ꝺiſtat vocabitur. ⁊ ſi in termīo aſſignato nō venerit ꝓcedet ſoci⁹ ſine illo. ſi aūt remot⁹ ē nec vocabit̄. ſic ⁊ in electionibꝫ. ꝺe elec. q: ꝓpter. ⁊. c. cū inter vniuerſas. ⁊. c. q ſicut.
y ¶ Cōtingat. ſi. s. ne ſe. va. c. vno. ad fi. ꝺ of. ꝺle. ſi is cui.
z ¶ Exp̄ſſerit. vt q: vetuit. ne alter ſine altero ꝓcederet Aliud eſt g̊ tacere. aliud exp̄ſſe vetare. ad h̄ ꝺ bap. maio/res. j. ꝺe re. iur. is q̄ tacet. Quid ergo tunc fiet ex quo al/ter non vult exequi vel mortuus eſt. Si teſtator ſibi ꝓ/uidit illud ſeruabitur. alioquin ep̄s exequat̄. s. c. ſi here ꝺes. et. c. tua. Quid ſi abbas ſancti proculi ꝺat⁹ eſt exe cutor ⁊ mortu⁹ eſt. nunq̄d hoc officiū trāſibit ad ſucceſſo rē. vꝫ ꝺiſtinguendū. an fuerit proprium nomen expreſ ſum necne. s. ꝺe of. ꝺele. q̄m. qꝺ ſatis poſſet ꝺici in extra/neo. ſed in propinq̄ vꝫ q lꝫ nomē nō fuerit expreſſum tñ affectione perſone hoc factum fuerit. vñ nō trāſeat ad ſucceſſorem. ad hoc. xij. q. iij. pontifices ꝺ teſta. req̄ſiſti.